

QUÆSTIO MEDICA,

Quodlibetariis disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum, die Martis 22ª Februarii 1718.

M. JOANNE BOUDIN, Regi à sanctioribus Consiliis, Serenissimorum Delphini & Delphinæ, dùm viverent, Medico Primario, necnon Regis perpetuo Ordinario, Scholæ Decanorum Antiquiore, Doctore Medico Parisiensi, Præside.

Est-ne Pectoris Hydrops Arte Medicâ sanabilis?

I.

QUÆLIBET in singulis partibus, vel universo corporis habitu, aquæ congestio, Hydrops dicitur. Varia tamen, seu à materiâ morbi, seu à collectionis loco, induit nomina. Hinc, si materiam attendas, Pituita Anasarcam, lympha Ascitem, flatus Tympanitem constituit; quæ propterea ab Hippocrate & siccus Hydrops nuncupatur. Si verò congestionis locum spectes, in capite Hydrocephalos, in thoracis cavo Hydrops Pectoris, in scroto Hydrocele vocari solet. Unicuique ex his affectibus sua sunt signa, quibus facilè dignoscitur. Est enim Anasarca, seu Leucophlegmatia, quæ unum & idem sonant, universa totius corporis intumescentia, in quâ pedes maximè vesperi & ab exercitatione tument, sæpè enim præsertim ab initio, manè & inter somnum dissipatus tumor evanescit: Deinde, neque facies, neque brachia, neque abdomen ipsum, magis quàm reliquum corpus distenditur; sed molle fit, laxum & pallidum, dissolutum, & quasi sine nervis, vel minimo labore frangitur, omnesque ejus functiones veluti languent & hebescunt. Interim febris lenta, sed assidua, cum pulsu parvo, crebro & inæquali: urinæ albæ, tenues, & omnino crudæ. Ascites est abdominis à quolibet aquoso, vel seroso humore incrementum, in quo venter sensim impletur, dum divulsâ laxatâve cute, præter modum intumescat. Intereà marcescit reliquum corpus, urina admodùm pauca est, eaque sæpiùs crassa & rubicunda. Si premitur tumor, compresso Diaphragmate spiritus difficilis: si verò manibus in utrumque latus admotis, in alterutram abdominis moles impellitur, fluctuantis aquæ sensus facilè percipitur, & ut plurimùm audiri solet: Hinc, hujus morbi qui non unico sensu se prodit, nullum inter Medicos dubium est. In hoc ferè solo differt

ab Aſcite Tympanites, quòd in eâ propter materiæ, flatûs ſcilicet, tenuitatem, minor ſit abdominis gravitas, licèt eadem in utrâque amplitudo: eſt enim in hac Hydropis ſpecie venter parùm fluctuans, ſed rugitu quaſi obmurmurat, percuſſuſque ut tympanum tinnit. Raró quidem hic morbus ægros invadit, ſed ſemper cum periculo. Non etenim flatus in abdominis cavo congeſti latent, ſed inter muſculorum & membranarum fibrillas compreſſi coërcentur, non abſimili modo quo Lanii animalium carnes follium ope diſtendunt, unde aër nullo artificio eruatur: Hinc, fruſtrà acu triangulari abdomen à Chirurgo ſecaretur; unde apertâ ſolùmmodo unâ vel alterâ veſiculâ, nihil vel parum aëris erumperet. Vix tamen credas ullam fuiſſe ſub abdomine ſinceri flatûs congeriem, ſine aquæ vel ſeroſi cujuſlibet humoris permixtione. Tametſi in maximum diſcrimen veniunt, ut plurimùm, res ægrorum, qui quâlibet Hydropis ſpecie afficiuntur; ne putes tamen ullam illis ſpem reliquam eſſe ſalutis, ſi præſertim Artis Medicæ peritos nacti ſint, qui naturæ modum ingrediantur, conſilia, ductum, curſum & intentiones, quibus comites ſe præſtent & adjujutores, quidni & ipſam emendare idoneos, ſi quid peccat, & noxium molitur aut vitioſum. Veram cujuſvis Hydropis cauſam quæris? In promptu eſt, vaſorum nempe ſeu ſanguinem ſeu lympham deferentium diſtentio nimia, quâ ſerum in corporis habitum vel cavitates cogitur. Hanc autem inducit turbata circuitûs facilitas, æquabilitas, perennitas, quâ tardati, hærentes, & minùs ſubacti liquores in vaſis reſiliunt, & cuneo quaſi facto, in partem aliquam depluentes, longè latèque diffunduntur. Eſt igitur ſeroſa colluvies Hydropis materies, non cauſa, quæ in incondito, inæquali ac devio liquidorum circuitu reponi debet. Hinc facilè intelligas omnia hujus morbi ſymptomata, initia, progreſſus & finem: Si etenim vel bibendi, vel comedendi licentiâ, quam ſtimulant mille cupediarum irritamenta, factum eſt ut præter modum vaſa tumeant, tunc exuperans ſanguis, ſucciſque gravis, ſuâ copiâ factus inops & ſui impotens, tardabit gradum; unde ſerum non facto impetu, ſed in mille partes diviſum, ſtillatim & ſine ſenſu diffluet. Hæc eadem præſtabunt animi pathemata, vigiliæ nimiæ, immodicæ exercitationes, liquores ſpirituoſi liberaliùs exhauſti, cibi acres, acuti, actuoſi, quorum ſucci pugnaces, tumultuarii, ſulphurei, ſalini, & in fermentationem proclives, mille modis vaſorum tunicas laceſſent & vellicabunt, quarum corrugationibus pars tenuior, ſerum ſcilicet, in partes ſubjectas faciliùs irruat. Inde fit ut homo mille ægritudinibus obnoxius vix momento ceſſet ab incommodis, dùm brutorum organa, licèt ejuſdem artis & induſtriæ, non minùs compoſita, nec motuum legibus minùs ſubjecta, tàm raró à functionibus diſjici periclitantur. Hæc præſtat ſolemnis æquè ac univerſalis impotentia gulæ, dira generis humani carnifex, quæ inter plurimas nocendi artes, duabus in primis ſanitatem corrumpit, ingluvie ciborum & delitiis. Hinc naſcuntur Hæmorrhagiæ, quibus ſæva & lethalia ſymptomata ſuccedere ſolent, non minùs periculoſa, ſi ab earumdem ceſſatione ſe prodant. Hydropis cujuſvis originem, ut decet, ſcrutando, hanc ab evacuatione ſanguinis quâdam deficiente

manantem comperies ; unde nullum ex morbis invenias , ſanguinis eruptionibus , quâvis ex parte contingant ; obnoxium magis quàm Hydropem. Quæ omnia, cùm obvia ſint medentibus , palam faciunt quaſlibet hujus affectionis ſpecies à devio ſanguinis aut lymphæ circuitu natas. Succus nempe nutritius ſuis officiis defunctus, quæ partium rorationis ſunt , in fumum ut plurimùm expirat. Verùm, quemadmodum halitûs illius inconſpicui materies , vel per ſe , vel aëris frigidi occurſu ſpiſſeſcens , pauliſper in ſerum , ſeu ſudorem corporatur ; ſic quâvis de causâ ſtagnans , morata , lenteſcens , in ſerum vel pituitam coaleſcit. Hinc paulatim pluunt tot aquarum imbres, & quæ ſub ſanitate fuerant madoris fontes, partes ſingulæ, ſub morbo in cataractas ſolvuntur, ſeroque exundant. Hinc manat Hydropis cujuſvis eluvies , dum ſcilicet ſanguis ipſe ſero mergitur , quo undequàque perſtillant vaſa , & univerſum corporis habitum, vel cavitatem quandam peculiarem aquæ ſubeunt. Non aliam eſſe Hydropis ſicci cauſam ſuſpicio eſt non mediocris. Si etenim ſuccum illum , qui modo in ſerum liquatur , ultra modum attenuari contigerit ; tunc non vaporoſus odor per partium cava exhalabit, ſed ſalacior erumpet & impetuoſus ſpiritus. Tandem ventus erit in cava erumpens, tumens inibi, rarefactus & arietans.

I I.

INTER Herculeos morbos & ferè immedicabiles meritò recenſetur Hydrops , cujuſvis naturæ ſit , qui ægros tot periculis objicit , & quò tandem abeunt cujuſlibet claſſis fuerint morbi. Quantò magis periclitantur qui pectoris Hydrope laborant , in quibus id loci occupat aquæ congeſtio , ex quo nullo artificio , nullis medicaminum turbis expugnari valeat. Eſt enim thorax in corpore humano , inſtar inſulæ, cordis, pulmonumque ſedes, reſpirationis organum , ex quâ vel minimè læsâ emergenda eſſe generis omnis ſymptomata abundè intelligitur. Quid enim incommodi non naſciturum eſt , ſi difficilis trahitur ſpiritus, vitæ autor perennis , & præcipuum ſanguinis circuitûs inſtrumentum! Brevi futura ſunt omnium motuum errata, & quidquid vitii lenteſcens capiet ſanguis, impulſione neceſſariâ cæteris è ſinu ſuo fluentibus ſuccis impertiet, quandoquidem omnium eadem eſt ſeries, idem circuitus. Hinc cùm ſit utraque pectoris cavitas quoquoverſùm occluſa , inferiùs clauſa diaphragmate , coſtis utrimque obturata, muſculis membraniſque intùs munita, vixque ullum in ſe aditum præbeat, quo ſemel congeſta aquæ copia educatur , nihil medentibus propius eſt , quàm eò omnia Artis tela dirigere , ut imminentem & proximè in thoracem erupturam ſeri colluviem totis viribus avertant : ſive id operis committant Catharticis , & hanc per alvum educant Hydropis materiem ; ſive in partem laboris vocentur diuretica, aut ſudorifera cæterarum evacuationum loco ſufficiantur , quæ per vias urinæ expellendæ , vel ſudoribus eruendis dicatas, ſerum iſtud devium confeſtim abducant , & foràs eliminent. Attendat igitur Medicus grave quodvis ſymptoma unà cum oriente vel potiùs imminente morbo ſe prodens, & in hoc pugnando naturæ ut quid delinquentis Miniſtrum ſe gerat. Id tempeſtivè factum exiſtimet, ſi primo , quem adhuc naturæ vis ex-

hibet, morbi insultu, id medicamenti præstiterit; quod non cum ægrotantis labore & periculo, sed cum euphoriâ & levamine vim suam exerceat. Insignis igitur sit illius sollicitudo & indefessus labor in investigandis signis quibus periculosi istius affectûs primordia dignoscuntur. Enimverò in auspicandâ appositè morborum curatione tota medelæ felicitas sita est; & è contrà, si inter initia graviter delictum fuerit, damnum indè emergens vix posthac resarcire dabitur. At ista non juniorum & in Arte novitiorum judicia sunt, non agyrtarum aut imperitorum conamina, sed eorum quos docuit morborum usus, firmavitque naturæ meditatio. Videbunt illi nascente, ut ita dicam, morbo, quænam sint viæ quibus avertatur dum imminet, & restituatur vel minimùm læsa functionum integritas. Scrutabuntur in primo ægritudinis puncto, nùm in adscendendo difficilior sit spiritus, & simul ingruant pedum inflationes, intelligentque tunc lentescentis in pulmone humoris culpâ, in inferioribus partibus has committi succorum tarditates. Suffocato enim seu strangulato intrà pulmones sanguine, & fractâ in hac præcipuâ circuitûs officinâ impulsionis vi ad ultimos vasorum fines, succorum reversio fit ignavior, cumulataque tandem in serum cogitur brevi cessurum in Hydropis pectoris materiem. Quid plura addam? omnia morbi tempora suis notanda symptomatis agnoscent. Primis etenim diebus, si seri vel aquæ portiunculæ in vasis mole suâ turgentes, in thoracis cava stillaverint, tunc gemit sub pondere Diaphragma licèt minimo, dùm pulmones adhuc sui juris, & nullâ seri congerie impediti vires suas facilè exercent, & ad spiritum seu hauriendum seu expellendum aptissimi officii, sui partes adimplent. Tùm ergo proclives & resupini ægrotantes, meliùs auram trahunt, translato scilicet in costas seroso latice, quo Diaphragma gravabatur. Deinde, quibusdam elapsis diebus, auctâque inter pectoris cava serosâ colluvie, pulmones ipsi in aquâ fluctuantes, fluidi crassioris resistentiam vincunt difficiliùs, vixque ad diastolem ampliantur. Inde major spirandi difficultas & dyspnœa, in quâ non nisi elato capite spiritum ducunt, & decumbentes quasi suffocantur. Tandem ruente in dies lymphæ stillicidio, aquæ mole jam cumulatâ pulmonis motus coërcetur, nullam ferè aëris portiunculam in vesiculas admittens; tuncque videas ægros quasi anhelantes, prono in pedes capite, brachiis pulvino innitentibus, ore aperto, naribus expansis, elatis humeris, aliquid auræ sibi trahere. At si intereà quæ illa stipatur symptomata virium prostratio eos ad somnum quasi invitos provocaverit; quantùm abest ut ista quietis species ipsis sit solamini! Quin immò, quasi submersi & suffocati suscitantur. Inde anxietates, languores, corporis jactationes, cum tussi siccâ & inani, cordis palpitatio, pulsus intermittens & perturbatus, aliaque hujusmodi signa lethi properantis Prodromi.

III.

HYDROPIS Pectoris symptomata graphicè à melioris notæ Scriptoribus depicta, frustrà attigeris, nisi ægrotantium saluti, quæ unicus medentium scopus esse debet, tandem consulas. Opus sanè difficillimum & in hoc potissimùm affectu, in quo veritatem propiùs in-

tueri negatur, datur tamen odorari. Exindè colligas quantâ curâ sudaturus sis in aucupandis & æmulandis naturæ motibus, aptandisque remediis. Cùm enim debito & recto liquorum circuitu constet tota sanitatis œconomia, morborum nullus est sub quo non acceleretur aut tardescat; quæ, cùm leges sanitatem tueantur, si constant, absentem revocant, si restituuntur. Vides igitur Hydropis initio alvum morari, sisti urinas, siccari salivæ ductus, pulmones sero exundare? Illas ipsas agendi rationes lustrare memineris, quibus natura optima Dux vitæ in regendis ac promovendis hujusmodi secretionibus utitur. Attendas qualis industria usurpanda sit, quâ talis excretio finiendo morbo revocetur. Sed quorsum, inquies, in istis ordinandis labor vanus, aut inutilis sollicitudo? Tardat alvus? urinæ desunt? purgantia præstò sunt, parataque diuretica. Sed leges addit naturæ conatus, quam in instituendâ eligendâque secretionis viâ interpellare piaculum esset. Ambo vires suas consociare amant Natura & Medicus ipsius æmulus & adjutor; inde pendet Artis felicitas & Artificis honos. Iis in medendo carere, cœcutire est: Hinc videas, licèt non frequenter, quosdam HydropePectoris laborantes subito quasi & improviso aquarum lapsu ab orci faucibus, divinitùs dicas, ereptos. Iis sola opitulatur Natura, quæ quantùmvis oppressa & gravata se se à morbo expedire contendit. Si ergo præmisso istiusmodi effluvio omnia morbi symptomata mitescant, quæ priùs graviora incubuêre; si jam pulmones spiritum ducunt faciliùs, & resupini in lecto decumbunt, somnumque captant ægrotantes, pedibus intereà, cruribus, atque interdum femoribus in immensam molem tumefactis; numquid censeas id solaminis evenire à dissipatâ aquarum congerie, quæ primùm Pectoris cava deserens, in abdomen cecidit, deindeque in partes inferiores diffunditur. Nonne quemadmodum in ascite jam provectâ ex abdomine præter modum distento irrepit nonnunquam serosus humor in thoracis spatium; infertque eadem symptomata, quæ purulentos solent affligere, sic humor sub thorace congestus, in abdomen & partes deinde subjectas ità profundi potest, ut omnis aquarum moles è thoracis cavo eruatur: tunc certè judicabis esse veram istius Hydropis crisen in tantùm fidam & salutarem, in quantùm liberalis & copiosa. Hanc verò evacuationem cùm instituat natura, Artis est à remediis vacare, quò se ipsa recolligat, aut in se revertatur. elucteturve, ut ad relictos aut prætermissos redeat calles: Deinde, num ad purgantium, Emeticorum, Diureticorum, aut Diaphoreticorum turbam confugias eo tempore, quo, exhaustis penè viribus, in extremis languet æger ferè orco deditus? Quantam verò vim inferant in hoc casu purgantia quævis, aut vomitoria, quantos dent Diuretica tumultus, utraque cassa erunt, dùm rigentibus adhuc fibris viarum exitus occludentur. Sapientis è contrà erit rerum æstimatoris, naturam tàm bene se se gerentem auscultare, potu idoneo & convenientibus alimentis, sanguinem penè accensum ac inflammatum irrorare, sommumque ægrotanti conciliare, quo vires reficiantur, resque ad meliorem frugem redeant. Medicum enim naturæ actuarium putes, qui gesta illius sequatur, qui gressus, qui tramites, qui vestigia notet, de suo addendo nihil, nisi quod illa prætermisit aut malè operatur: Illâ igitur inerte, otiosâ &

delinquente agat quidquid ageret ipſa, ſi non opprimeretur & adhuc ſui juris eſſet: Tale eſt quodcumque præſidii genus, quod aquam in thoracis cavo congeſtam valet eliminare. Id autem ſive Catharſi, ſive Diureticis aut Diaphoreſi præſtes, quid intereſt? dummodò exmedendi methodo rectè & ſapienter inſtitutâ, quas ratio ſuadet, & quas confirmarit uſus agendi rationes, conſequaris; ſed ſi plurimos Aſcite quantùm ſævâ & gravi laborantes videre eſt aptatis remediis ad priſtinam ſanitatem reſtitutos, ſi rectè ordinatâ paracenteſi aut ſcarificatis cruribus omnis abdominis moles ſubſideat: quidni eandem ſortem experiantur Hydrope Pectoris gravati, cujus eadem cùm ſit cauſa, eadem proindè curationis inſtitutio eſt.

IV.

ASCITEM, quæ à ſanguine omninò depauperato & in ſerum coacto inducitur prorsùs immedicabilem eſſe nemo eſt qui non intelligat, niſi in Arte medendi omninò imperitus. Arguit enim illa conjunctum hepatis aut lienis ſcirrhum, vitiumve partis cujuſvis indelebile, quâ ſanguinis fluiditas foveri debet, circuitûſque ſervari æquabilitas. Solidarum nempe partium culpam emendare, humanæ conditionis eſt; illas prorsùs everſas reſtaurare, divinæ poteſtatis. Sed numquid inde colligere velis inſanabilem eſſe hujus Hydropis ſpeciem? Nullus eſt inter morbos quibus obnoxios videas homines etiam levioris armaturæ, qui diutiùs permanente devio liquorum motu & eorumdem confuſione, tandem ſolidis partibus labem non inferat nullis artibus delebilem: nùm ideò judices eos eſſe immedicabiles? Exemplo ſit Febris, morbus humano generi adeò familiaris & uſitatus, naturæ conamen quo diſcordes ab ordine & à circuitu deflectentes ſuccos in viam debitam referat; Si dùm illos acriùs ferit, ut ductiliores & ſequaciores fiant, illi tamen non deterantur, non tenuentur, non ſubigantur; quin immò nimis contuſi & conquaſſati ſpiſſeſcant magis, nonne tandem longâ iſtâ inordinationis ſerie liquores in ſeroſam colluviem ceſſuri morbos immedicabiles parient? Febres tamen propterea tanquam inſanabilia naturæ delicta judicare, idem eſſet ac pro veritate exhibere delirantis phantaſiæ fœtus. Idem de Pectoris Hydrope æſtimandum eſt, cùm enim diutiùs perſeveravit in thoracis cavis aquæ collectio, & ſanguis recto ab itinere deflectens totus in ſerum evagatur, tunc fatiſcunt partes ſolidæ, univerſa obruitur corporis moles, nullamque ſpem ſalutis reliquam eſſe facilè intelligitur. At initio morbi, dùm ſcilicet conſtant adhuc ægrotantis vires, & natura ſuis vincere & imperare legibus nititur, quanquam vaſorum lymphaticorum culpâ in thoracis utrumque latus ſeri copia diffunditur: ne putes tamen iſtis non poſſe opitulari rectè inſtitutam medendi normam. Eſt enim Ars noſtra dives, nec unico remediorum apparatu gaudet, copioſis æquè ac juvantibus medicamentorum formulis abundè locupletata. Attende igitur in curando Pectoris Hydrope morbi cauſam, tempora, occaſiones, ſexum, ætatem, & legibus naturæ accommodatam medicandi methodum inſtituas, imprimis naturæ ut quid delinquenti ſuccurre, Catharticis urinam ſeu ſudorem promoventibus medicamentis id præſtes, ut recens adhuc ſeri congeries non augeatur. Dùm jam iſtis Medicinæ telis novum prohibebitur diluvium, congeſtæ in thoracis ſpatio aquæ, non ſecùs atque ſuppurans

plevritis, excesâ ſuccingente coſtas membranâ, affatim in thoracis cavitatem irruit, ſic in abdomen pondere ſuo depluent, unde in inferiores corporis partes, pedes ſcilicet, crura & femora diffundentur ſub vaporis formâ, per occulta partium ſpiramina exhalandæ. Sin minùs felix ſit hâc viâ morbidi humoris exitus, ſcapello ſectis cruribus elimina iſtiuſmodi ſeri rivulos. Tandem conſtantibus ac permanentibus ſævis adeò morbi ſymptomatis, gravatoque lymphæ præſentiâ pulmone, ad Paracenteſim veluti ad ſalutis portam & anchoram confugias. Hanc proſperis ægri rebus operationem non ſemel inſtituit Hippocrates, quam, neſcio quo fato hujus ævi Medici raró jubent: vacat etenim periculo, ſi opportunè præſcribitur; quin immò ferè unica morbi curatio eſt. Vetat tamen ne acu triangulari cavitas pectoris aperiatur adhærens ſæpiùs pleuræ pulmo, cui cæcus pungentis impetus, & inoculata manus lethale vulnus infligeret. Obſtat etiam foraminis anguſtia, quâ commoratum & inſpiſſatum aquæ pondus exitum ægrè obtineat. Utrumque præſtat Empyema; pulmonem ſcilicet à vulnere tuetur, & quantùmvis morâ ſpiſceſſentes aquas è pectoris imo eliminat, ſectâ inter tertiam quartamque coſtam poſteriùs cute, inciſis muſculis, laceratâque plevrâ, adituque in thoracis cavitatem facto, quò ſeri congeries eruatur. Interim maximâ obſervatione dignum, nùm unico pectoris lateri aquarum gravitas incumbat, aut ambas cavitates occupet. Latus verò in quo reconditur ſeri copia hinc noſces, quòd decumbens æger in latus ſanum onus ſentit pectori incumbere, ex quo ſpirandi vehemens anguſtia, tuſſiſque exaſperatur: in latus verò ægrum decubitus omnia mitigat, aquâ nimirùm in coſtas recumbente. Quoniam etenim thoracis capacitas Mediaſtino dirimitur, neque dextri lateris cum ſiniſtro ulla ſocietas eſt, uniunicuique aquarum congeſtioni ſuus debetur exitus. His potiſſimùm præſidiis curatur thoracis Hydrops nunquam deplorandus, quandiù vigens adhuc natura eluctabitur, conſtabuntque ægrorum vires.

V.

LICET igitur eos premat nox, Fabulæque manes, & domus exilis Plutonia qui hoc graviſſimo morbo afficiuntur, eſt tamen utcumque Arte Medicâ ſanabile quidquid invehit ſymptomatum in thoracis cavitatibus collecta aquarum congeries. Sed in uſum non venit quotidianum hujuſmodi curatio; quin immò in Arte peritiſſimi curam & operam expoſtulat, Medicum nempe, ut ita dicam, naturæ notum, hujus aſſuetum ingenio, mores illius ſentientem, ejus æmulum & aſſeclam. Morbi cauſam imprimis ſcrutetur neceſſe eſt; & ſi quid in victûs ratione, aut rerum non naturalium uſu peccatum fuerit, ſedulus emendare valeat. Inſunt etenim ſingulis morbis diætæ particulares. Ne ergo Diætæ ſatiſfactum crediderìs jubendo generatim inter medendum, ut victus euchymus ægris exhibeatur: Elige potiùs variis morborum generibus, occaſionibus & temporibus, ægrotantium temperamentis, ſexui, conditionibus, item conſtitutionibus aëris regionumque moribus accomodatum atque attemperatum. In thoracis Hydrope qui noſtri inſtituti eſt, quidquid ſeu pulmonibus ſeu Diaphragmati ponderis inducit aquæ copia, vel Catharticis, vel Diureticis, vel Diaphoreticis ejice. At in iſtis adminiſtrandis ordinandiſque optimam te partem elegiſſe arbitreris, ſi quò natura conatur, eò ducendum ſentias. Si namque, fluente urinarum

681

copiâ, per renes & veſicam expellenda ſe prodat morbi materies, hanc inſtitutâ Catharſi, evacuationem avertere piaculum eſſet, ſummumque in ægrotantis ſalutem peccatum. Idem de alvi dejectionibus dicendum eſt, quæ ſi cum ægri levamine fiant, totis viribus promovendæ ſunt, neglecto Diureticorum agmine. Non enim natura ut ſe à nocivis liberet ſuccis, plures ſimul vias aggreditur; unde omne tulit in Arte noſtra punctum, qui eam agentem conſequitur. Si exeſis Diaphragmatis vinculis, ſeri colluvies in partes inferiores delabitur, ibique morata & inſpiſſata vaſorum meatus non ſubeat, per cutis poros æquè impotens exhalare, ſectis ſeu malleolis ſive cruribus femoribuſve certum aquis exitum præbeas. At cave ne jam flaccidæ partes ac depauperatæ in ſphacelum abeant, ſicque incidas in Scyllam cupiens vitare Charybdim. His opitulantur abundè Chirurgia & Pharmacia, quæ ut ſunt ſedulæ Artis medendi Miniſtræ, manus auxiliatrices præſtare paratæ ſunt. Tandem ſi facto tot rerum periculo, ſi exploratis quotquot ſuppeditat tam dives locupleſque medicaminum Officina præſidiis, ægrotantis ſalus adhuc in anguſto ſit, dùm illi conſtant vires non omninò proſtratæ, ad celebratam toties ab Hippocrate operationem confugias. » Ad hoc ægri » velut purulenti in ſellâ collocandi ſunt, & aure ad utrumque latus ad- » motâ, ſi fluctuantis aquæ ſonitum auſcultaveris, quâ parte ſtrepitum » edet, eâ ſecari juvat; & quò faciliùs effluat aqua, quàm poterit, id » fiat infimo loco opportunum eſt. Hoc præſtito aquis exitu, ſi res benè » ſuccedant, aderit ſpiritus facilior, omniaque morbi ſymptomata mi- » teſcent. Si quinto die linamentum in vulnus pro more inflictum pure » jam laudabili obductum exeat, ut plurimùm ſaneſcit æger; ſin minùs » cùm aquam eduxeris, ſiti ac tuſſi corripitur, certò perit & denaſcitur. « Non igitur illùc ituros cenſeas, unde negant redire quemquam, quotquot ſunt qui Hydrope pectoris afficiuntur. Hujus etenim morbi, ſicut & omnium quibus genus humanum cruciatur, ſors eſt in ſymptomatum ſævitate & Medentis induſtriâ poſita. Creſcet periculum, ſi aliò quàm convenit, feratur remediorum impetus; ut etenim partes laxari indociles aggredi facinus eſt, ab iis exitus indebitos extorquere Artis crimen erit. Peccatur namque quoties humores qui deorsùm vacuari amant, ſurſùm deturbantur, quaſi perindè ſit, æqualibuſque armis decertare purgantibus aut Emeticis uti! Idem ſit de cæteris præſidiis Medicinæ judicium, quæ non niſi ex ſapientis naturæ legibus, & periti Artificis conſilio, in uſum vocari debent.

Libro 2, ſect. 5, de Morbis.

Eſt ergo Pectoris Hydrops Arte Medicâ ſanabilis.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Jacobus-Benignus Vvinſlovv, è Regiâ Scientiarum Academia.	*M. Joannes Depiney Peſchard.*	*M. Amandus Douté, Facultatis Decanus, Regi à Sanctioribus Conſiliis, & Sereniſſimæ Biturigum Duciſſæ Medicus Primarius.*
M. Ludovicus Guillot.	*M. Philippus Fontaine.*	*M. Franciſcus Gouel, Academiæ Cenſor.*
M. Joannes-Baptiſta Fermelhuis, in Regiâ Artium Academiâ Socius Honorarius.	*M. Antonius Pepin.*	*M. Joannes-Baptiſta Doye, Antiquus Facultatis Decanus.*

Proponebat Pariſiis EMMANUEL-MAURITIUS DUVERNEY, Pariſinus, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1718. A ſextâ ad meridiem.